

Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright
Niên khóa 2020-2022
Học kỳ Thu

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC
Nhập môn chính sách công
(2 tín chỉ)

Nhóm giảng dạy

Giảng viên:	Phạm Duy Nghĩa	(nghia.pham@fulbright.edu.vn)
	Vũ Thành Tự Anh	(anh.vu@fulbright.edu.vn)
	Nguyễn Xuân Thành	(thanh.nguyen@fulbright.edu.vn)
Trợ giảng:	Nguyễn Thị Thanh Bình	(binh.nguyen.fsppm@fulbright.edu.vn) - Lớp A
	Võ Thành Trung	(trung.vo.fsppm@fulbright.edu.vn) - Lớp B

Giờ học tập trung & địa điểm

Thứ 3 (27/10) – Thứ 4 (28/10): 08:30 – 11:45

Thứ 5 (29/10) – Thứ 6 (30/10): 08:30 – 11:45 & 13:30-16:45

Địa điểm: Lớp A học tại Phòng 101 (Trệt); Lớp B học tại Phòng học 1 (Lầu 2).

(Bộ phận giáo vụ sẽ thông báo việc phân khóa học MPP'2022 thành 2 lớp A và B, mỗi lớp có 41 hoặc 42 học viên).

Giờ trực văn phòng

Phạm Duy Nghĩa: 16:45-17:30 từ 27/10-30/10

Vũ Thành Tự Anh: 16:45-17:30 từ 27/10-30/10

Nguyễn Xuân Thành: 16:45-17:30 từ 27/10-30/10

Nguyễn Thị Thanh Bình (lớp A):

- Trực online qua Teams, email: 19g30-20g30 (12-26/10 & 31/10-13/11)
- Trực tại Trường: 17g00-18h00 (27/10-30/10/2020)

Võ Thành Trung (lớp B):

- Trực online qua Teams, email: 19g30-20g30 (12-26/10 & 31/10-13/11)
- Trực tại Trường: 17g00-18h00 (27/10-30/10/2020)

Học viên cũng có thể đăng ký gặp giảng viên vào các thời gian khác thuận tiện cho mình.

Mục tiêu của môn học

Mục tiêu chính của môn học là giới thiệu khái quát quá trình định hình chính sách; các nhân tố chi phối quá trình hoạch định, thực thi và kết quả của chính sách; vai trò và mối quan hệ giữa nhà nước và thị trường. Môn học cũng giới thiệu một số khái niệm then chốt trong nghiên cứu và phân tích chính sách công đồng thời ứng dụng những khái niệm này vào các vấn đề chính sách cụ thể.

Mục tiêu thứ hai của môn học là trang bị cho học viên một số kỹ năng mềm cần thiết trong môi trường làm chính sách như tư duy phản biện, thuyết trình trước đám đông, làm việc nhóm, thảo luận tình huống và viết bài phân tích tình huống.

Sau khi học xong môn này, học viên được kỳ vọng có những năng lực và kỹ năng then chốt sau đây:

- Hiểu rõ quá trình chính sách và các nhân tố tác động tới quá trình này;
- Tham gia thảo luận và đóng góp vào quá trình chính sách;
- Phân tích, tổng hợp, tư duy mang tính phản biện;
- Giải quyết vấn đề và ra quyết định về chính sách công.

Mô tả môn học

Môn học sẽ tập trung và sáu nội dung chính sau đây: (i) Quá trình chính sách và các nhân tố chi phối quá trình chính sách; (ii) Thể chế và vai trò của thể chế trong hoạch định chính sách; (iii) Giá trị và vai trò của giá trị trong việc định hình chính sách; (iv) Vai trò và mối quan hệ giữa nhà nước và thị trường; (v) Các bên có liên quan và vai trò của vận động chính sách; và (vi) Kinh tế chính trị của chính sách.

Học viên được yêu cầu nghiên cứu trước tất cả các tài liệu của môn học đặc biệt là các bài giảng “Flipped Classroom” trên Microsoft Teams trước khi bắt đầu tuần học tại Trường Fulbright (tài liệu được cập nhật/cung cấp trên Team vào ngày 12/10/2020, tức là 2 tuần trước khi học).

Trong tuần học tập trung tại Trường Fulbright (26-30/10/2020), các buổi trên lớp bao gồm các bài giảng truyền thống và thảo luận nghiên cứu tình huống (NCTH) thực tế trên lớp. Để làm quen với phương pháp Nghiên cứu tình huống cũng như viết bài phân tích tình huống, học viên có thể tham khảo hai bài hướng dẫn của Trường Quản lý Nhà nước Harvard Kennedy dưới đây:

- *Học theo phương pháp nghiên cứu tình huống*, Chương trình NCTH của HKS.
- *Hướng dẫn viết bài viết chính sách*, Chương trình Giao tiếp Thông tin của HKS.

Bài đọc

Tài liệu đọc gồm một số chương trong các sách sau, các bài viết lựa chọn khác và các nghiên cứu tình huống.

- Thomas A. Birkland (2016). *An Introduction to the Policy Process: Theories, Concepts, and Models of Public Policy Making* (Giới thiệu quá trình chính sách: Lý thuyết, khái niệm và mô hình làm chính sách công), 4th Edition, New York: Routledge.
- John W. Kingdon (2013). *Agendas, Alternatives, and Public Policies* (Chương trình nghị sự và chính sách công), Update Edition, Pearson.
- Joseph E. Stiglitz & Jay K. Rosengard (2015). *Economics of the Public Sector* (Kinh tế học khu vực công), 4th Edition, Norton & Company.
- Michael Sandel (2017). *Justice: What's The Right Thing To Do?* (Phải, Trái, Đúng, Sai), Tái bản lần thứ 10, Nhà xuất bản Trẻ.

Học viên phải đọc bài bắt buộc trước khi lên lớp và phải sẵn sàng chứng minh đã đọc và nắm được nội dung bài đọc. Những bài đọc tham khảo tuy không bắt buộc nhưng sẽ giúp học viên có cái nhìn rộng rãi và sâu sắc hơn đối với các chủ đề và nội dung được thảo luận trên lớp.

Yêu cầu của môn học

Học viên phải dự lớp đầy đủ, đọc bài quy định trước giờ lên lớp, tham gia thảo luận tích cực và hoàn thành tất cả bài viết được giao.

Đánh giá: Điểm tổng kết môn sẽ được xác định trên cơ sở như sau:

Tham gia thảo luận trên lớp:	25% (Chuyên cần, Thảo luận bài đọc)
2 bài viết phân tích tình huống:	30% (mỗi bài 15%)
Bài viết Phân tích c/s nhóm:	45% (học viên trong nhóm tự phân bổ cho từng cá nhân).

Mỗi học viên sẽ phải hoàn thành **2 Bài viết phân tích tình huống** căn cứ vào các câu hỏi phân tích nghiên cứu tình huống. Hạn nộp là **8:20 sáng thứ Năm, 29/10/2020 và thứ Sáu 30/10/2020**. Mỗi Bài viết phân tích tình huống có số lượng khoảng 1000 chữ ($\pm 10\%$).

Mỗi lớp A và B sẽ được chia thành (8) nhóm nhỏ, mỗi nhóm có 5-6 học viên, sẽ cùng phân công và phối hợp với nhau để thực hiện một bài phân tích chính sách ngắn. Tổng cộng, cả hai lớp sẽ có 16 nhóm. **Hạn nộp bài viết nhóm là 8:20 sáng thứ Hai, 9/11/2020**. Bài Phân tích chính sách của từng nhóm có số lượng khoảng 2500 chữ ($\pm 10\%$).

Hình thức nộp các bài viết được quy định như sau: bằng file word, nộp trên Teams theo quy định của FSPPM. Học viên lưu ý các quy tắc trung thực trong học thuật, tìm hiểu và áp dụng đúng cách dẫn nguồn tài liệu, cách trích thông tin của người khác. Mọi vi phạm quy tắc trung thực trong học thuật sẽ được xử lý theo Sổ tay học viên MPP2022. Lưu ý, sau khi nộp trên Team, tất cả các bài viết sẽ được kiểm tra cảnh báo mức độ giống của Turnitin.

Để thực hiện Bài viết Phân tích chính sách theo 16 nhóm, môn học quy định như sau:

- **12/10/2020:** Mỗi học viên tự nguyện tham gia 1 nhóm, học viên tự đề xuất lĩnh vực chính sách, GV và trợ giảng gợi ý thêm, hình thành các nhóm trên Team,
- **27/10/2020:** Xác định 16 nhóm và dự kiến chủ đề, lĩnh vực chính sách quan tâm của từng nhóm;
- **28/10/2020:** Các nhóm thảo luận: Bối cảnh chính sách, Vấn đề chính sách (nộp: 1 trang)
- **29/10/2020:** Các nhóm thảo luận: Câu hỏi chính sách, Các nhân tố tác động (nộp: 1 trang)
- **30/10/2020:** Các nhóm thảo luận: Phác thảo phân tích, đề xuất c/s: (nộp: 1 trang)
- **09/11/2020:** Các nhóm nộp bài Phân tích chính sách 2500 chữ ($\pm 10\%$).

Lịch học

Lớp A

Thứ Ba, 27/10

- 8:30-10:00 **Bài 1:** Chính sách công và quá trình chính sách
10:15-11:45 **Bài 2:** Công lý, giá trị công và chính sách công

Thứ Tư, 28/10

- 8:30-10:00 **Bài 3:** Tác nhân chính thức, tác nhân phi chính thức và các bên liên quan
10:15-11:45 **Bài 4:** Thế nào là một chính sách công “đúng đắn”?

Thứ Năm, 29/10

- 8:30-10:00 **Bài 5:** Thể chế
10:15-11:45 **Bài 6:** NCTH về thể chế

13:30-15:00 **Bài 7:** Nhà nước, thất bại của nhà nước và vai trò của thị trường
Tình huống: Thị trường điện thoại di động ở Việt Nam
15:15-16:45 **Bài 8:** Thị trường, thất bại của thị trường và vai trò của nhà nước
Tình huống: Chống kẹt xe ở thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội

Thứ Sáu, 30/10

- 8:30-10:00 **Bài 9:** Vận động và ban hành chính sách
10:15-11:45 **Bài 10:** NCTH về vận động và ban hành chính sách

13:30-15:00 **Bài 11:** Kinh tế chính trị của chính sách công
15:15-16:45 **Bài 12:** Chính sách công trong kỷ nguyên đột phá công nghệ

Lớp B

Thứ Ba, 27/10

- 8:30-10:00 **Bài 1:** Công lý, giá trị công và chính sách công
10:15-11:45 **Bài 2:** Chính sách công và quá trình chính sách

Thứ Tư, 28/10

- 8:30-10:00 **Bài 3:** Thế nào là một chính sách công “đúng đắn”?
10:15-11:45 **Bài 4:** Tác nhân chính thức, tác nhân phi chính thức và các bên liên quan

Thứ Năm, 29/10

- 8:30-10:00 **Bài 5:** Nhà nước, thất bại của nhà nước và vai trò của thị trường
Tình huống: Thị trường điện thoại di động ở Việt Nam
10:15-11:45 **Bài 6:** Thị trường, thất bại của thị trường và vai trò của nhà nước
Tình huống: Chống kẹt xe ở thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội

13:30-15:00 **Bài 7:** Thể chế
15:15-16:45 **Bài 8:** NCTH về thể chế

Thứ Sáu, 30/10

- 8:30-10:00 **Bài 9:** Kinh tế chính trị của chính sách công
10:15-11:45 **Bài 10:** Chính sách công trong kỷ nguyên đột phá công nghệ

13:30-15:00	Bài 11: Vận động và ban hành chính sách
15:15-16:45	Bài 12: NCTH về vận động và ban hành chính sách

Danh mục chủ đề thảo luận và tài liệu đọc chi tiết

NGÀY 1: GIỚI THIỆU

Chính sách công và quá trình chính sách

- Birkland (2016). Chương 1 & 2.
- Kingdon (2013). Chương 1.
- Tham khảo: Covid-19 and Governance,
 - <http://www.oecd.org/governance/public-governance-responses-to-covid19/>
 - <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/un-desa-policy-brief-75-covid-19-reaffirming-state-people-governance-relationships/>
 - <https://www.worldbank.org/en/topic/governance/brief/governance-institutions-covid-19-response-resources>

Công lý, giá trị công và chính sách công

- Michael Sandel (2017). Chương 1: Làm việc đúng; Chương 2: Nguyên tắc hạnh phúc cực đại – Thuyết vị lợi; Chương 5: Động cơ mới quan trọng – Immanuel Kant; Chương 6: Lý lẽ bình đẳng – John Rawls.
- [Tham khảo] Video loạt 12 bài giảng về Công lý của Michael Sandel tại ĐH Harvard: https://www.youtube.com/watch?v=o8GwOveGFil&list=PLNyK6sJDY3lclrXbH4NxVb83y35nmi-g_&index=1

NGÀY 2: TÁC NHÂN CHÍNH SÁCH

Tác nhân chính thức, tác nhân phi chính thức và các bên liên quan

- Birkland (2016). Chương 4 & 5.
- Kingdon (2013). Chương 2 & 3.

Thế nào là một chính sách công “đúng đắn”?

- Jonathan Pincus và Đinh Vũ Trang Ngân, *Chính sách công và tư duy phản biện*, Tài liệu giảng dạy của Chương trình giảng dạy kinh tế Fulbright (FETP).
- Michael Sandel (2017). Chương 1: Làm việc đúng; Chương 2: Nguyên tắc hạnh phúc cực đại – Thuyết vị lợi; Chương 5: Động cơ mới quan trọng – Immanuel Kant; Chương 6: Lý lẽ bình đẳng – John Rawls.
- [Tham khảo] Video loạt 12 bài giảng về Công lý của Michael Sandel tại ĐH Harvard: https://www.youtube.com/watch?v=o8GwOveGFil&list=PLNyK6sJDY3lclrXbH4NxVb83y35nmi-g_&index=1

[g_&index=1](#)

NGÀY 3: THỂ CHẾ & MỐI QUAN HỆ NHÀ NƯỚC – THỊ TRƯỜNG

Chính sách công và thể chế

- Daron Acemoglu and James A. Robinson (2012). *Why Nations Fail: the Origins of Power, Prosperity and Poverty* (Tại sao các quốc gia thất bại: Nguồn gốc của quyền lực, thịnh vượng và nghèo), New York: Random House. Chương 15.
- Đinh Vũ Trang Ngân (2013). *Thể chế*, Bài giảng FETP.

Nghiên cứu tình huống về thể chế

- PDN (2011), Tình huống Vinashin
- PDN (2011), Tình huống Vedan
- PAPI 2019: Người dân TPHCM đánh giá như thế nào về nền hành chính công địa phương?

Nhà nước, thất bại của nhà nước và vai trò của thị trường

- *Tình huống*: Thị trường điện thoại di động ở Việt Nam
- Anne Krueger (1990) "Government Failures in Development," *Journal of Economic Perspectives*, 4:3, 9-23.

Thị trường, thất bại của thị trường và vai trò của nhà nước

- *Tình huống*: Chống kẹt xe ở thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội
- Stiglitz & Rosengard (2015). Chương 4. Thất bại thị trường.
- HBS (1997). *Asymmetric Information: Market Failures, Market Distortions, and Market Solutions* (Thông tin bất cân xứng: Thất bại thị trường, bóp méo thị trường và giải pháp thị trường).

NGÀY 4: VẬN ĐỘNG CHÍNH SÁCH & KINH TẾ CHÍNH TRỊ HỌC CỦA CHÍNH SÁCH

Vận động và ban hành chính sách

- Vận động chính sách (advocacy)
- Vận động hành lang (lobbying)
- Ban hành và thực thi chính sách

Nghiên cứu tình huống vận động chính sách

- Quang Thiện, TT 29/04/2006, Hành trình 10 năm một đạo luật
- VCCI, Dòng chảy Pháp luật kinh doanh năm 2019, Báo cáo thường niên, <http://vibonline.com.vn/bao-cau-dong-chay-phap-luat-kinh-doanh-nam-2019.html>
- VCCI, Chuyên đề Doanh nghiệp xây dựng pháp luật, 6/2020, <http://vibonline.com.vn/chuyen-de-doanh-nghiep-xay-dung-phap-luat-thang-04-62020.html>

- Ngân hàng Thế giới, Báo cáo 5/2020, Việt Nam năng động

Kinh tế chính trị của chính sách công

- Jeffrey Frieden (2020). *Kinh tế chính trị của chính sách kinh tế* (The Political Economy of Economic Policy), trong Tạp chí Finance & Development, T6/2020.
- Vũ Thành Tự Anh (2006). *Cạnh tranh xé rào hay cuộc chạy đua xuống đáy*, Thời báo Kinh tế Sài Gòn số 13, 22/3/2006.

Chính sách công trong kỷ nguyên đột phá công nghệ

- Toomas Hendrik Ilves¹ (2020). *Số hóa một quốc gia - Chia sẻ của cá nhân về cách thực hiện số hóa, lý do thực hiện và những bài học có thể rút ra từ quá trình đó*. Tài liệu trích từ Kỷ yếu Diễn đàn cải cách và phát triển Việt Nam 2020 do Chính phủ Việt Nam tổ chức.
- Jennifer Doudna (2015). *CRISPR cho phép chúng ta hiệu chỉnh gen như thế nào?* (How CRISPR Lets Us Edit Our Gene?). Bài Ted Talk của Jennifer Doudna tháng 9/2015, xem tại https://www.ted.com/talks/jennifer_doudna_how_crispr_lets_us_edit_our_dna
- Anna Piperal (2019). *Chính phủ số có diện mạo như thế nào?* (What a Digital Government Looks Like?), Bài Ted Talk của Anna Piperal tại TEDSummit 2019, truy cập tại: https://www.ted.com/talks/anna_piperal_what_a_digital_government_looks_like/transcript?language=en
- Yuval Noah Harari (2018). *Tại sao chủ nghĩa phát-xít lại có sức lôi cuốn đến thế - và dữ liệu của bạn tiếp thêm năng lượng cho nó thế nào?* (Why Facism Is So Tempting – And How Your Data Power It?). Bài Ted Talk của Yuval Noah Harari tháng 4/2018, truy cập tại: https://www.ted.com/talks/yuval_noah_harari_why_fascism_is_so_tempting_and_how_your_data_could_power_it

¹ Tổng thống Estonia giai đoạn 2006-2016.